

и мебелите за вила Тугендхат край Бърно – креслото за почивка и столът за хранене от плоски стоманени детайли.

Марсел Бройер (1902 – 1981) е роден в Печ, Унгария. Учи във Виенската художествена академия. Като много архитекти и дизайнери от Източна Европа, Бройер е привлечен от новото германско училище по изкуствата Баухаус и става най-добрият ученик на Гропиус в Десау. Най-прочутият проект на Бройер са конзолните тръбни столове от 1925–1928 г., които се появяват в резултат от проучванията на мебели, предназначени за експерименталните жилища на Баухаус, проекти на преподаватели и студенти. Казват, че Бройер получава идеята да използва тръби от кормилото на велосипеда. По-вероятно е, че съседната на Баухаус самолетна фабрика "Юнкерс" има заслуга за това. След затварянето на Баухаус от нацистите Бройер заминава за Англия, където работи за фирмата "Айзокон" на Джек Причард, като проектира елегантни витослепени столове, базирани на по-ранни Баухаусови проекти. В Англия Бройер работи в едно архитектурно бюро заедно с архитекта Максвел Фрай, като двамата реализират някои известни сгради в интернационален стил. Обаче точно както Баухаус го извежда от Източна Европа, така притегателната сила на САЩ го извежда от Великобритания. През 1937 г. Гропиус го кани да се включи в преподавателския състав на Харвардската архитектурна школа, където неговите ученици са водещи американски архитекти, като Йео Минг Пей, Пол Рудолф, Филип Джонсън и Елиът Нойз. След като отива в САЩ, Бройер проектира повече архитектура, отколкото мебели. Най-късният вариант на стоманения стол от Баухаус, наречен *Ческа* на името на дъщеря му Франческа, става класически модел на фирмата "Нол". Приносът на Бройер към дизайна е да изобрети естетически решения като използва нови материали.

4. ЛЬО КОРБЮЗИЕ И НЕГОВИТЕ ИДЕИ ЗА ОБЗАВЕЖДАНЕТО

През същото време Льо Корбюзиe прави своите мебели, предназначени за различни изложби. Общото у тях е известно сходство с мебелите на Тонет. На първо място, това е култът към линията, обрисувана от детайлите. На второ място, това е максималната стереометричност, диалектичното взаимодействие между линия и обем. Идеята на

Портрет на Льо Корбюзиe

Льо Корбюзиe е, че мебелите представляват един вид изкуствени крайници, които помагат на човека за едно или друго действие. Шезлонгът на Корбюзиe – *модел LC – 4* – може да се нарече "красива машина за отгих". Проектиран, както и креслото с въртяща се облегалка *LC – 1* за обзавеждането на типово жилище за Есенния салон в Париж, 1929 г., този шезлонг представлява синтеза на корбюзианските концепции за обзавеждането. През 1925 г. Льо Корбюзиe пише: "Обзавеждането има за задача да служи чисто и удобно, затова то трябва да съществува в голям мащаб, да може да се поддава на индустриализация, не само производството от дървесина, но и онова обзавеждане, за което се използват нови материали: стомана, алуминий, циментът (...)". Освен това то трябва да се поддава на модерната технология, на младата технология, като например самолетната промишленост. Урокът на конструкторите на самолети се състои в употребата на материали и конструктивни схеми, които са максимално леки и устойчиви, както и употребата на стандартизирани компоненти и продукти в голямо количество. За начало, сегалката на модела *LC – 4* е реализирана от тръба (конструкцията се състои главно от едно Н и извитата мобилна рамка-люлка). Големите "крака" са сглобени с техника, използвана в автомобилната промишленост. Шейната от хромирана (или лакирана) стомана е образувана от рамка, върху която е опъната носещата основа от кожа или тъкан, и от една втора рамка, огъната като арка, която се плъзга